

Waar zitten de verschillen?

65 procent van de meisjes vindt dat games tot meer geweld leiden. © epa

• **ASO en BSO**

Uit het onderzoek komen vaak opmerkelijke verschillen tussen het algemeen (ASO) en het beroepssecundair onderwijs (BSO) naar voor. Jongeren uit het BSO hebben niet alleen vaker een pc op hun kamer staan, ze surfen ook langer op het internet. Ook sms'en ze meer en hangen ze langer aan de telefoon. Een reden kan zijn dat studenten uit het ASO veel vaker lid zijn van een sportclub (65,9 procent tegenover 30,2 procent) en van een jeugdbeweging (31 procent tegenover 13,8 procent). Scholieren uit het technisch secundair onderwijs zweven daartussen. Als het op uitgaan aankomt, zijn er weinig verschillen.

Ook in de houding van jongeren tegenover de nieuwe media speelt de opleiding een rol. Leerlingen uit het ASO zijn voorzichtiger, leren minder vaak nieuwe mensen kennen via het web en krijgen van hun ouders meer regels opgelegd. BSO-scholieren gaan vrijer met nieuwe media om: ze spenderen er niet alleen meer tijd aan, ze maken er ook vaker nieuwe vrienden.

• **Jongens en meisjes**

Hoewel de verschillen niet zo groot zijn, heeft het geslacht wel invloed op het gebruik van nieuwe media. Meisjes zien die vaker als een instrument voor hun sociale contacten en bellen bijvoor-

beeld veel meer. Hoewel jongens het web ook meer gebruiken om informatie op te zoeken, primeert bij hen de ontspanning. Zo gamen zij bijvoorbeeld vaker. Slechts drie op de tien jongens vindt dan ook dat videogames tot meer geweld leiden. Bij de meisjes staat wel 65 procent achter die stelling. Meisjes maken ook meer afspraken met hun ouders over het gebruik van internet of de gsm.

• **Krijgen of kopen**

Ongeveer alle jongeren hebben een gsm en bijna een op de twee kan pronken met een eigen tv of pc in de kamer. Alleen zijn het meestal de ouders die daarvoor in de zak tasten. Een op de vier jongeren betaalt zijn gesprekken en sms'jes via de gsm nog zelf, maar voor een tv of pc rekenen ze toch in de eerste plaats op hun ouders.

• **Consument of producent**

Web 2.0 mag dan al de macht aan de gebruiker geven, opmerkelijk weinig jongeren maken daar actief gebruik van. Een vijfde zegt al eens een filmpje op Youtube te posten, maar daar blijft het bij. Blogs bijhouden (8,2 procent) of een persoonlijke website maken (12,1 procent) zijn niet populair. Jongeren zitten dus wel massaal op het internet, hen laten participeren en creëren blijkt heel wat moeilijker. (dbj)

TELEVISIE

Annemie Struyf zoekt boeiende vrouwen op

De journaliste Annemie Struyf reisde voor Eén van Timboektoe naar Jeruzalem, van Oost-Timor naar Afghanistan en van Swaziland naar de Filipijnen. In *Ladies first* portretteert zij acht heel verscheiden vrouwen: presidentsvrouwen en koninginnen, maar ook gewone vrouwen met een bijzonder verhaal.

De reeks begint op 17 maart met een portret van Sandra Roelofs, de Nederlandse *first lady* van Georgië. Later volgen Imelda Marcos, de koninginnen van Swaziland en de presidentsvrouw van Oost-Timor. Maar Struyf bezoekt ook de Toearegs in Mali, de moeder van een zelfmoordterrorist in Gaza en een vrouwenhuis nabij Kaboel. (lb)

Bruno Wyndaele pleegde geen plagiaat

Bruno Wyndaele heeft het programma *Eeuwige roem* niet gepikt. Dat heeft de Brusselse rechtbank beslist. Wyndaele, zijn productiehuis De Filistijnen en de VRT waren aangeklaagd door Koen Verbraeken, een leraar uit Kruibeke, die beweerde dat ze zijn format hadden gestolen. De rechter oordeelde dat het document dat Verbraeken heeft laten deponeren 'louter een lijst met losse ideeën was en dus niet auteursrechtelijk beschermd.'

(belga)

FILM

Nieuwe staking dreigt in Hollywood

De film- en tv-producenten in Hollywood zijn nog maar net over de lange scenaristenstaking heen, en ze houden al opnieuw de adem in. Op 30 juni loopt de huidige CAO met de acteursvakbond af en de kans bestaat dat die op zijn beurt gaat staken. De onzekerheid heeft nu al gevolgen. Sommige studio's stellen opnames uit voor tv-reeksen of films die ze niet met zekerheid kunnen afronden vóór 30 juni. Zo vermijden ze dat de acteurs in een positie komen dat ze de studio's tot grotere financiële toegevingen kunnen dwingen. Wordt ongetwijfeld vervolgd. (sdf)

'Parsifal' krijgt actueel jasje

'Parsifal', de zwanenzang van Richard Wagner, kreeg in Parijs een grootse uitvoering, met een gedurfde regie van de Pool Krzysztof Warlikowski.

OPERA

VAN ONZE MEDEWERKER

WILLEM BRULS

PARIS | Alles wat Richard Wagner te zeggen had over de mens en zijn wereld, komt in zijn opera *Parsifal* aan bod — en niet bepaald op een toegankelijke manier. Wagner baseerde zich op de middeleeuwse mythe van de graalridder Parsifal, die als jonge en onschuldige held een schuldige mannelijke gemeenschap verlost van het kwaad. Dat kwaad heeft onder andere met de liefde te maken, met vrouwen en seksualiteit, maar omdat dit in de negentiende eeuw niet expliciet getoond kon worden, gebruikte Wagner allerlei symbolen. Het kost een regisseur heel wat hoofdbrekens om met dat gegeven een consequent en geloofwaardig verhaal op het podium te brengen. De Poolse regisseur Krzysztof Warlikowski, die binnenkort ook de Munt in Brussel zal aandoen, koos ervoor zich vooral op de menselijke aspecten te concentreren, en minder op de politiek-religieuze context van het verhaal. Zonder daarbij echter de vernietigende kracht van ideologieën uit het oog te verliezen, want als Pool is hij nu eenmaal erg met de communistische en katholieke dogma's vertrouwd.

Die worden bijgevolg ook zichtbaar gemaakt: de onthulling van de graal in de eerste akte doet vaak aan een katholieke mis denken. Ook Wagner schuwde die associaties niet. De mannen van de graalgemeenschap, die bij elkaar komen in een halfronde en steil oplopende collegezaal, leken zo uit het grauwe naoorlogse Polen te zijn weggelopen. Die zaal is eigenlijk een anatomisch theater, waarin de lijdende mensheid wordt ontleed voor de ogen van een nietsontziend, bijna sadistisch publiek.

Dat publiek kan de hele ontwikkeling van Parsifal volgen, die uiteindelijk als een volwassen man terugkeert om de mensheid te verlossen. Warlikowski geeft aan die verlossing een briljante eigen lezing: niet de graalgemeenschap wordt hersteld, want die verdwijnt letterlijk in de duistere achtergrond, maar de individuen. Aan het slot nemen de ridders Amfortas en Gurnemanz en de vrouw Kundry samen met Parsifal een eenvoudig avondmaal tot zich, een gelukkig herenigd gezin

na een periode van oorlog en vernietiging. Niet voor niets opende Warlikowski de derde akte met een filmfragment van een gebombardeerde naoorlogse stad waarin een kleine jongen zelfmoord pleegt. Diezelfde kleine jongen zit nu ook met de familie aan tafel. Er is dus hoop. Menselijkheid en medelijden hebben de ideologieën, ook de Wagneriaanse, overwonnen.

Die hoop klonk eveneens uit de orkestbak. Het orkest van de opera van Parijs werd gedirigeerd door de Duitse dirigent Hartmut Haenchen, die twee decennia chefdirigent in Amsterdam was. Daar dirigeerde hij talloze Wagners, waaronder *Parsifal*, maar zijn visie blijkt nog verdiept te zijn. Vier uur lang klonk Wagners monsterpartituur met een dwingende innerlijke noodzaak. Alle passages werden zorgvuldig opgebouwd, steeds weer ontstond een zinderende spanning die op even ingetogen als indringende wijze haar ontlading vond.

Deze 'Parsifal' bewijst dat ideologieën overwonnen kunnen worden, ook de Wagneriaanse

Van de uitstekende solistencast was het vooral de mezzosopraan Waltraud Meier die de grootste indruk maakte. De rol van Kundry is haar op het lijf geschreven. Expressief klonken de pijnlijke uithalen en als zij in de tweede akte Parsifal probeert te strikken, mengen verleiding en wanhoop zich op ongeëvenaarde wijze. Diep menselijk en sonoor was ook de bas Franz Josef Selig als Gurnemanz. Parsifal werd vertolkt door de tenor Christopher Ventris. Zijn stem is helder en krachtig, met het jongensachtige timbre dat vereist is. Indrukwekkend was ook Victor von Halem als Titurel, terwijl Alexander Marco-Buhrmeister een ontroerende Amfortas was. Goed, maar minder overtuigend was Evgeny Nikitin als de kwade genius Klingsor. Een glansrol tenslotte speelde het koor van de Parijse opera.

'Parsifal'. Gezien op 4 maart in de Bastille, Parijs.

ONLINE
www.opera-de-paris.fr

'Parsifal' in Parijs: consequent en geloofwaardig verhaal. © Opera National de Paris

Stad Gent pakt Smak aan

De stadsontvanger en het departementshoofd Cultuur van de Stad Gent moeten de toestand van het Smak onderzoeken en maatregelen voorstellen.

GENT | Op de jongste bijeenkomst van de Commissie Cultuur van de Gentse gemeenteraad werd uitvoerig gesproken over de financiële moeilijkheden van het Smak. Daar kwam vorige maand een tekort van 490.000 euro voor het jaar 2007 aan het licht. Het tekort werd vooral veroorzaakt door tentoonstellingen die duurder uitvielen dan begroot was, in het bijzonder die van de Amerikaanse kunstenaar Paul McCarthy. De commissie besliste dat de stadsontvanger en het departementshoofd Cultuur een verslag moeten opmaken over de financiële situatie van het museum. Ook

werd hen gevraagd een begroting voor 2008 op te stellen. Ten slotte zullen zij bekijken welke maatregelen kunnen worden genomen om het tekort weg te werken en om verdere ontsporingen van het budget te vermijden.

Fouten

Vanavond komt de raad van bestuur van het Smak bijeen. Die bestaat uit vertegenwoordigers van de Stad Gent en van de Vrienden van het Smak. De voorzitter van de vriendenvereniging, Dirk Schutyser, nam onlangs ontslag uit onvrede met de gang van zaken in het museum. Tijdens de vergadering zal een

mededeling worden voorgelezen van de zakelijk leider van het museum, Sven Jacobs. Verwacht wordt dat de raad van bestuur de samenwerking met Jacobs zal beëindigen.

'Er zijn de voorbije jaren ongetwijfeld fouten gemaakt', zegt Jacobs. 'Het museum heeft een moeilijke periode gekend, maar ik kan niet aanvaarden dat de verantwoordelijkheid daarvoor volledig bij mij wordt gelegd. Ik vraag dat mijn naam gezuiverd wordt.'

Om het opgelopen tekort weg te werken, zal het programma van het Smak dit jaar moeten worden afgeslankt. De retrospectieve van de Antwerpse kunstenaar Guillaume Bijl gaat echter zoals gepland open op 5 april. Daarvan wordt in de gegeven omstandigheden veel verwacht. (jvh)